

บทที่ 2 สถานที่ทำงานของผู้ให้คำปรึกษา

บทบาทผู้ให้คำปรึกษา
เป้าหมายการช่วยเหลือ
ตัวอย่างสถานที่ทำงาน
ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

บทที่ 2

สถานที่ทำงานของผู้ให้คำปรึกษา

บัณฑิตที่จบจิตวิทยาการให้คำปรึกษาอาจมีคำถามว่าจบแล้วควรไปทำงานที่ไหนดี คำตอบก็คือ ไม่มีแหล่งที่ทำงานเฉพาะและมีอยู่ทุกแห่ง ในความหมายหนึ่งคือปริญญาทางการให้คำปรึกษามีตำแหน่งงานที่ระบุปริญญาทางด้านนี้น้อยมาก คนที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราหรือคนในครอบครัวน้อยคนที่จะรู้ว่าจบด้านนี้แล้วจะไปทำงานอะไร ในอีกความหมายเราจะพบว่าตลาดของผู้ให้คำปรึกษามีไม่จำกัดขึ้นอยู่กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะพัฒนาบริการให้เหมาะสมกับงานที่หลากหลาย เราอาจเคยได้ยินว่าผู้ให้คำปรึกษาทำงานในสถานที่ต่อไปนี้

1. โรงเรียน
2. บ้านฉุกเฉิน
3. หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัย
4. สำนักงานคุมประพฤติ
5. ศูนย์บริการปรึกษาของมหาวิทยาลัย

ที่ทำงานของผู้ให้คำปรึกษาไม่ได้จำกัดอยู่ในที่เฉพาะ เช่น โรงพยาบาล คลินิก ทำงานกับกลุ่มประชากรเฉพาะ เช่น คนไข้โรคประสาท จิตเภท ผู้ให้คำปรึกษาทำงานกับคนปกติในเกือบทุกที่ เช่น บ้านพักคนชรา แม้แต่ในสนามเด็กเล่น ผู้ให้คำปรึกษาสามารถสรรสร้างงานสำหรับตนเอง เช่น ทางด้านอุตสาหกรรม โรงพยาบาลช่วยคนไข้เตรียมความพร้อมทางด้านจิตใจ อาจทำงานเป็นที่ร่วมกับบุคลากรทางการแพทย์ในศูนย์สุขภาพจิต ทำงานร่วมกับครู หนายผู้บริหาร เป็นต้น มันไม่ยากนักที่จะให้ผู้บริหารเห็นประโยชน์ในการบรรจุเราเข้าทำงานในองค์กร เช่น ช่วยเพิ่มพูนขวัญกำลังใจของพนักงานในองค์กร ลดอัตราคนลาออกจางาน ขาดงาน ช่วยฟื้นฟูผู้ใช้สารเสพติด ปรับปรุงความขัดแย้งระหว่างคนในองค์กร มีบัณฑิตสาขานี้ไม่น้อยทำงานด้านประชาสัมพันธ์ ฝ่ายการตลาด ฝ่ายการบุคคล และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการฝึกในสาขาใดที่จะสามารถทำงานในการบริหารคนได้ในทุกระดับ การให้คำปรึกษาสอนให้เราเข้าใจความรู้สึกของคน เคารพในสิทธิของเขา สามารถเลือกเสริมแรงพฤติกรรมที่สร้างเสริม

เราเรียนรู้ที่จะเผชิญกับคนโดยไม่ปกป้อง กระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ให้กำลังใจเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามในทุกระดับชั้น

บทบาทผู้ให้คำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษามีบทบาทที่หลากหลาย เราอาจแบ่งประเภทงานที่ผู้ให้คำปรึกษาทำได้ดังนี้

1. **การประเมินรายบุคคล** ประกอบด้วย การสังเกต การแสวงหา และแปลความหมาย ข้อมูลจากพฤติกรรม ความถนัด บุคลิกภาพ ความสนใจ ผลจากการประเมินใช้เพื่อคัดเลือก จัดวางตัว วินิจฉัย ประเมินและวางแผนการให้ความช่วยเหลือ

2. **การให้คำปรึกษารายบุคคล** การปฏิสัมพันธ์กับผู้รับคำปรึกษาในกระบวนการจิตบำบัด เพื่อช่วยแก้ไขปัญหารายบุคคล และการตัดสินใจทางการศึกษา อาชีพ ปัญหาการปรับตัว

3. **การให้คำปรึกษาครอบครัว** เน้นที่แบบแผนการปฏิสัมพันธ์ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยพิจารณาจากระบบครอบครัวของผู้มารับคำปรึกษาสามารถแทรกแซงด้วยความเข้าใจและเปลี่ยนแปลงแบบแผนการสื่อสารและดุลยอำนาจ

4. **งานกลุ่ม** เพื่อช่วยให้การให้คำปรึกษารายบุคคลบรรลุเป้าหมาย ผู้ให้คำปรึกษา แนะนำกลุ่ม จัดประสบการณ์ในการค้นหาทางการศึกษา ให้ข้อมูล กระตุ้นให้เกิดความเจริญงอกงามและการตระหนักรู้

5. **กิจกรรมการเป็นที่ปรึกษา** กิจกรรมการเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการริเริ่มให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร โดยการพัฒนาโครงการ ช่วยเป็นที่ปรึกษาองค์กรให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผู้ให้คำปรึกษาในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านมนุษยสัมพันธ์ช่วยป้องกัน และแทรกแซงปัญหาอันเกิดจากความขัดแย้ง

6. **ประนีประนอม** ช่วยคู่สมรส ผู้ร่วมงานด้านธุรกิจ หรืออื่น ๆ ให้สามารถตกลงกันได้ ในกรณีที่มีความแตกต่างกัน ไม่ลงรอยกันให้สามารถยอมรับซึ่งกันและกันกิจกรรมนี้มักเริ่มขึ้น จากคำสั่งของศาลขณะยื่นคำขอหย่าร้าง ขอเป็นผู้ดูแลลูก ข้อพิพาทของข้าราชการ เหล่านี้เป็น รูปแบบของการแก้ไขความขัดแย้งและการแก้ปัญหาในสภาพการณ์ต่าง ๆ

7. **การบริหาร** เป็นงานส่วนหนึ่งของผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน ในหน่วยงานหรือองค์กร ประชาสัมพันธ์ ควบคุมคุณภาพ หาทุน จัดประชุม การตัดสินใจ

8. **นิเทศ** ช่วยคนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า หรือจัดอบรมภายใน นิเทศเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล ฝึกฝนและพัฒนาผู้ร่วมงาน ใส่ใจและพัฒนาขวัญกำลังใจผู้ร่วมงาน

9. **เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์** เป็นงานที่สำคัญด้านหนึ่งสำหรับกิจวัตรประจำวันของผู้ให้คำปรึกษา เช่น การทำงานของครูแนะแนวในโรงเรียน ใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกข้อมูล และจัดตารางสอน ใช้ช่วยวินิจฉัยและบริหารโปรแกรมการให้ความช่วยเหลือ

10. **วิจัย** เป็นส่วนสำคัญที่ตัดสินใจถึงประสิทธิภาพทางวิชาชีพของผู้ให้คำปรึกษา แสดงให้เห็นถึงงานที่ทำอยู่ และแสดงผลงานกับหน่วยงานที่ให้ทุน รวมทั้งยังสื่อสารผลการศึกษาค้นคว้าแก่กลุ่มวิชาชีพเดียวกันและวิชาชีพอื่น ๆ

เป้าหมายการช่วยเหลือ

1. ช่วยผู้มารับคำปรึกษาวางแผนชีวิต/อาชีพ อย่างสร้างเสริม
2. ช่วยผู้รับคำปรึกษาในการวางแผนและจัดการเกี่ยวกับประเด็นด้านพัฒนาการทางอาชีพ และพัฒนาการในแต่ละวัย
3. ช่วยผู้มารับคำปรึกษาผสมผสานความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมให้สอดคล้องกลมกลืนในการแสดงออกซึ่งอัตตา
4. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตอบสนองต่อความกดดันอย่างสร้างเสริม ลดผลกระทบทางลบต่อชีวิต
5. ช่วยผู้มารับคำปรึกษาพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อช่วยให้ความสัมพันธ์กับเพื่อน ครอบครัว ผู้ร่วมงาน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษาประเมินจุดแข็งจุดอ่อน เพื่อพัฒนาการตระหนักรู้
7. ช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษาตระหนักถึงธรรมชาติของชีวิตที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และช่วยให้ประสมประสานหลักการต่าง ๆ ในการมีชีวิตทางด้านจิตใจ กายภาพ และสังคม
8. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ เพิ่มขึ้นและมีทักษะในการตัดสินใจอย่างสร้างเสริม
9. ช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษามีความเป็นอิสระแก่ตน และใช้เวลาการให้คำปรึกษาให้สั้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ตัวอย่างสถานที่ทำงานของผู้ให้คำปรึกษา

1. โรงเรียนมัธยม
2. สำนักงานส่วนตัว
3. ปฐมวัย
4. ศูนย์สุขภาพจิต
5. บ้านฉุกเฉิน
6. การให้คำปรึกษาข้างถนน ช่วยเด็กจรจัด
7. โรงเรียนประถมศึกษา
8. ศูนย์บริการปรึกษาในมหาวิทยาลัย
9. ศูนย์ฟื้นฟูบำบัด เช่นคนพิการ ภายภาพบำบัด อาชีวะบำบัด ยาเสพติด
10. ให้คำปรึกษาในหน่วยงานอุตสาหกรรม

การให้คำปรึกษาซึ่งเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

1. พัฒนาการเด็ก

- การให้คำปรึกษาเด็กปฐมวัย
- การให้คำปรึกษาประถมศึกษา
- การศึกษาปฐมวัย
- การให้การศึกษพ่อแม่

2. พัฒนาการวัยรุ่น

- การให้คำปรึกษานักเรียนมัธยม
- สถานพินิจเยาวชน
- ผู้เชี่ยวชาญพัฒนาการทางอาชีพ

3. พัฒนาการวัยผู้ใหญ่

- การศึกษาผู้ใหญ่
- การให้คำปรึกษาวิกฤตการณ์ในวัยกลางคน
- การให้คำปรึกษาวัยทอง
- การให้คำปรึกษาด้านจิตวิญญาณ (pastoral counseling)

4. มนุษยสัมพันธ์

การให้คำปรึกษาการแต่งงาน
การให้คำปรึกษาครอบครัว
การให้คำปรึกษาเรื่องเพศ
การประนีประนอมการหย่าร้าง
เพศศึกษา

5. สุขภาพ

การให้คำปรึกษาด้านโภชนาการ การออกกำลังกาย และสุขศึกษา
การจัดการความกดดัน
การให้การศึกษาคอนไซ์ในโรงพยาบาล
เป็นที่ปรึกษาแบบการดำเนินชีวิต
การลดน้ำหนัก ลดการสูบบุหรี่

6. อาชีพ

การให้คำปรึกษาเรื่องงาน
อาชีพบำบัด
อาชีพบำบัด
พัฒนาการทางอาชีพ
โปรแกรมการให้ความช่วยเหลือพนักงาน
การฝึกฝนและพัฒนาผู้ร่วมงาน
คุณภาพชีวิตการทำงาน